

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Δεκεμβρίου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5582

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Δ12/ΓΠ.οικ. 62866/1832

Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 2072/1992 «Ρύθμιση επαγγέλματος ειδικού τεχνικού προθετικών και ορθωτικών κατασκευών και λοιπών ειδών αποκατάστασης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 125/τ.Α' /1992), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 3329/2005 «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 81/τ.Α' /2005).

2. Τις διατάξεις του ν. 2345/1995 «Οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής πρόνοιας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 213/τ.Α' /1995).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (ΦΕΚ 115/τ.Α' /2010).

4. Τις διατάξεις του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/τ.Α' /2010).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 3918/2011 «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 31/τ.Α' /2011).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4320/2015 «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 29/τ.Α' /2015).

7. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ 98/τ.Α' /2005).

8. Τις διατάξεις του π.δ. 189/2009 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (ΦΕΚ 221/τ.Α' /2009).

9. Τις διατάξεις του π.δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 116/τ.Α' /2015).

10. Τις διατάξεις του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ 181/τ.Α' /2017).

11. Τις διατάξεις του π.δ. 134/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» (ΦΕΚ 168/τ.Α' /2017).

12. Την κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. Γ4α/Φ.201/1791/1998 «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγής Αυτόνομης Διαβίωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες» (ΦΕΚ 517/τ.Β' /1998) και τη διορθωτική της «Διορθώσεις σφαλμάτων στην απόφαση: Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγής Αυτόνομης Διαβίωσης Ατόμων με Ειδικές ανάγκες» (ΦΕΚ 579/τ.Β' /1998).

13. Την αριθμ. Δ29α/Φ.ΘΕΣΜ./ΓΠ26275/1048/22-1-2014 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας «Ορισμός ειδικού νοσηλίου-τροφείου για τις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρίες» (ΦΕΚ 172/τ.Β' /2014).

14. Την αριθμ. Υ28/2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Αναπληρώτρια Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Θεανώ Φωτίου» (ΦΕΚ 2168/τ.Β' /2015).

15. Την αριθμ. Υ29/08-10-2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη» (ΦΕΚ 2168/τ.Β' /2015).

16. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Ορίζονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με Αναπηρία ως εξής:

Άρθρο 1
Σκοπός - Ορισμοί

1. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός του οργανωτικού πλαισίου για την ίδρυση και λειτουργία Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με αναπηρία που διαθέτουν υψηλό, μέσο ή χαμηλό βαθμό - αυτονομίας, ηλικίας άνω των 18 ετών.

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, οι ακόλουθοι όροι έχουν την έννοια που τους αποδίδονται αντίστοιχα ως εξής:

α. «Άτομα με αναπηρία»

Είναι τα άτομα με κάθε είδους κινητική, νοητική ή αισθητηριακή αναπηρία, εκ γενετής ή επίκτητη, ακολουθούμενη ή μη από δευτερογενείς παθήσεις και διαταραχές, τα οποία δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη.

2. «Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης» (Σ.Υ.Δ.)

Είναι το σύνολο των χώρων που διατίθενται ως κατοικία για την μόνιμη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία με την οργανωμένη υποστήριξη από τον Φορέα που διαθέτει ειδική άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.

Ειδικότερα το σύνολο των χώρων που χρησιμοποιούνται από τους ενοίκους ως διά βίου κατοικία παρέχοντας σε αυτούς τους συνθήκες κατάλληλες για ύπνο, σωματική υγιεινή, καθαριότητα και αξιοπρεπή καθημερινή διαβίωση.

3. «Ενοικοί»

Είναι τα άτομα με αναπηρία όπως περιγράφονται στο έδαφιο 1.α. του παρόντος, τα οποία κατοικούν σε Σ.Υ.Δ.

4. «Φορείς» ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ.

Είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα που ιδρύουν Σ.Υ.Δ. και παρέχουν οργανωμένα όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες για την αξιοπρεπή διαβίωση ατόμων με αναπηρία. Δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ως Φορείς, τα άτομα με αναπηρία, οι γονείς των ατόμων με αναπηρία ή οι δικαστικοί συμπαραστάτες αυτών που ενεργούν ως φυσικά πρόσωπα για τον εαυτό τους, τα τέκνα τους ή τα πρόσωπα που βρίσκονται υπό τη δικαστική συμπαράστασή τους.

5. «Εποπτεύουσα Αρχή»

1. Στην περίπτωση που Φορέας ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ. είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, αρμόδια για την χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, καθώς και για την εποπτεία τους, είναι η Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης επικουρούμενη ως προς τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη διαρκή τήρηση των νομίμων προδιαγραφών ίδρυσης και λειτουργίας των Σ.Υ.Δ. από τη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Ελέγχου του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.).

2. Στην περίπτωση που Φορέας ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ. είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, αρμόδια για την χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, καθώς και την εποπτεία τους είναι η Περιφερειακή Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας - Τμήμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Περιφέρειας εντός των διοικητικών ορίων της οποίας χωροθετείται η Σ.Υ.Δ.

Άρθρο 2

Βασικές Αρχές, Σκοπός και Στόχοι

1. Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση ενισχύει το θεμελιώδες δικαίωμα για ανεξάρτητη διαβίωση κάθε ατόμου με αναπηρία, επιδιώκοντας παράλληλα την ανάπτυξη και διατήρηση στο μέγιστο βαθμό των δεξιοτήτων και

ικανοτήτων του, ώστε να διαβιεί με ασφάλεια και όσο το δυνατό πιο αυτόνομα και ενεργά στο κοινωνικό περιβάλλον, με στόχο τη κοινωνική του ένταξη συμπεριλαμβανόμενης της δυνατότητας πρόσβασης στην εκπαίδευση, στην εργασία, παρέχοντας φροντίδα και υποστήριξη, με σεβασμό στα δικαιώματα, την αξιοπρέπεια, τις ανάγκες και επιθυμίες του.

2. Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση είναι η δράση μέσω της οποίας συντελείται η αποδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία που φιλοξενούνται σε μονάδες κλειστής φροντίδας, η αποφυγή της ίδρυματοποίησής τους, στην περίπτωση που το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί για οποιοδήποτε λόγο να υποστηρίξει τη διαβίωσή τους και η απόκτηση καλύτερης ποιότητας ζωής με περισσότερες ευκαιρίες για τα άτομα με αναπηρία και μεγαλύτερο έλεγχο, από τα ίδια, των επιλογών τους.

3. Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση αντιμετωπίζει το ζήτημα της διά βίου διαβίωσης - κατοικίας των ατόμων με αναπηρία. Η διαβίωση των ενοίκων στις Σ.Υ.Δ. δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί «κλειστή περίθαλψη» ή «νοσηλεία».

Άρθρο 3 Διακρίσεις Σ.Υ.Δ.

1. Οι Σ.Υ.Δ. είναι κατοικίες που διακρίνονται, ανάλογα με τον βαθμό αυτονομίας των ενοίκων τους ως εξής:

α. Σ.Υ.Δ. 1-6 ενοίκων για τη στέγαση ατόμων με ανεπιγμένο έως μέσο βαθμό αυτονομίας και αυτοεξυπηρέτησης.

Πρόκειται για χώρους στέγασης σε πολυκατοικίες ή μονοκατοικίες όπου παρέχεται υποστήριξη από προσωπικό για χρόνο μικρότερο του 24ώρου ή/και περιοδική παρουσία και συνδρομή προσωπικού υποστήριξης.

Η υποστήριξη των ενοίκων γίνεται από ένα ή περισσότερα μέλη του Προσωπικού που αναφέρονται στον υπεύθυνο λειτουργίας-διαχείρισης των Σ.Υ.Δ. του φορέα.

β. Σ.Υ.Δ. 5-9 ενοίκων για τη στέγαση ατόμων με βαθμό αυτονομίας και αυτοεξυπηρέτησης χαμηλότερου του μέσου έως και πολύ χαμηλό.

Πρόκειται για χώρους στέγασης σε πολυκατοικίες ή μονοκατοικίες όπου απαιτείται η παρουσία και υποστήριξη από προσωπικό επί εικοσιτετράωρης βάσης.

Οι Σ.Υ.Δ. αυτού του τύπου εξυπηρετούνται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη του Προσωπικού Υποστήριξης (εφεξής «Ομάδα Υποστήριξης») και από τα οποία ο ένας έχει καθήκοντα Υπεύθυνου - Συντονιστή. Ο Υπεύθυνος Συντονιστής ασκεί και αυτός τα ίδια καθήκοντα με τα άλλα μέλη της Ομάδας Υποστήριξης και επιπλέον οργανώνει και συντονίζει τη διαβίωση της Σ.Υ.Δ. (ενδεικτικά σχεδιάζει και αναρτά το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων των ενοίκων, οργανώνει το ωράριο των μελών-συνεργατών της Ομάδας Υποστήριξης, διευθύνει τις συναντήσεις της Ομάδας Υποστήριξης, μεριμνά για την επικοινωνία με τους γονείς, ή δικαιστικούς συμπαραστάτες, συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας-διαχείρισης των Σ.Υ.Δ. του φορέα, κ.ά.)

Τα μέλη και οι συνεργάτες της Ομάδας Υποστήριξης αναφέρονται στον Υπεύθυνο Συντονιστή και ο Υπεύθυνος Συντονιστής στον Υπεύθυνο Λειτουργίας-Διαχείρισης των Σ.Υ.Δ. του φορέα.

2. Ο προσδιορισμός του βαθμού αυτονομίας αποτελεί αρμοδιότητα της Διεπιστημονικής Ομάδας των Σ.Υ.Δ. την οποία έχει ιδρύσει και λειτουργεί ο φορέας και η οποία έχει διαγνωστικό/συμβούλευτικό ρόλο απευθυνόμενη στους ενοίκους του συνόλου των Σ.Υ.Δ. του φορέα, με σκοπό αφενός τη συστηματική ταξινόμηση/ομαδοποίηση κάθε ενοίκου με δεδομένη την κατάσταση της υγείας του και των δυνατοτήτων του ως προς τις καθημερινές λειτουργίες και αφετέρου την πλήρη ψυχοκινητική ταξινόμηση και σχεδιασμό της παρέμβασης για κάθε ένοικο. Στο πλαίσιο αυτό η Διεπιστημονική Ομάδα οφείλει να διενεργεί έγκυρη διαγνωστική εκτίμηση και εξειδικευμένη αξιολόγηση των ενοίκων κάθε Σ.Υ.Δ. χρησιμοποιώντας ως βασικές παραμέτρους τις κινητικές, αισθητηριακές ή νοητικές λειτουργίες του ενοίκου, το βαθμό συμμετοχής του, τους περιορισμούς στη δραστηριότητα και στη συμμετοχή του στην κοινωνική ζωή και ειδικότερα στην καθημερινή λειτουργία της Σ.Υ.Δ. Διερευνά τη λειτουργικότητα του υποψήφιου ενοίκου, διαπιστώνει δηλαδή τις ικανότητες του ατόμου στους τομείς των δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής και της κοινωνικής συμμετοχής, όπως και στον τομέα των περιβαλλοντικών παραγόντων που το επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά.

Άρθρο 4

Διαδικασία ένταξης και αποχώρησης ενοίκων

1. Στις Σ.Υ.Δ. γίνονται δεκτά άτομα με αναπηρία, εκ γενετής ή επίκτητη, ηλικίας 18 ετών και άνω, τα οποία δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη και πληρούν τις προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου περί Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, όπως εκάστοτε ισχύει.

Στις Σ.Υ.Δ. δεν μπορούν να κατοικούν άτομα με ενεργά ψυχιατρικά προβλήματα ή άτομα με επιληπτικές κρίσεις που δεν ελέγχονται με φαρμακευτική αγωγή.

2. Οι υποψήφιοι ένοικοι γίνονται δεκτοί στις Σ.Υ.Δ. με την ακόλουθη διαδικασία:

α. Υποβολή αίτησης του ενδιαφερόμενου, από τον ίδιο ή τους γονείς του ή τον δικαστικό του συμπαραστάτη, προς τον εκάστοτε φορέα Σ.Υ.Δ., η οποία συνοδεύεται από:

- Φωτοτυπία με στοιχεία ταυτότητος/διαβατηρίου.
- Ληξιαρχική Πράξη Γέννησης.
- Πιστοποιητικό Οικογενειακής κατάστασης.
- Πρόσφατη φωτογραφία.
- Ιατρικό ιστορικό (γνωματεύσεις και πιστοποιητικά υγείας) που τεκμηριώνει την αδυναμία αυτόνομης διαβίωσης χωρίς κατάλληλη υποστήριξη.

• Έκθεση Κοινωνικού Ιστορικού από ανεξάρτητο Κοινωνικό Λειτουργό.

β. Εγγραφή της αίτησης στο Πρωτόκολλο του Φορέα και έλεγχος της τήρησης των τυπικών κριτηρίων από υπεύθυνο στέλεχος.

γ. Παραπομπή του ενδιαφερόμενου για αξιολόγηση (ψυχιατρική εκτίμηση, ψυχολογική εκτίμηση, κοινωνικό ιστορικό) στη Διεπιστημονική Ομάδα του Φορέα με βάση τη σειρά προτεραιότητας των αιτήσεων και σύνταξη έκθεσης προς το Όργανο Διοίκησης του Φορέα για την ένταξη ή όχι του ατόμου στη Σ.Υ.Δ.

Ως βασικά κριτήρια - αξιολόγησης χρησιμοποιούνται:

- οι λειτουργικές δυνατότητες του ενδιαφερόμενου ατόμου,

- οι δυνατότητες συμμετοχής του σε δραστηριότητες της κατοικίας και της Κοινότητας,

- η δυνατότητα προσαρμογής στις νέες συνθήκες διαβίωσης και συνύπαρξης με τους άλλους ενοίκους,

- η κατ' αρχήν αποδοχή της αλλαγής στο νέο περιβάλλον διαβίωσης από το ίδιο το άτομο ή/και την οικογένεια του.

στ. Απόφαση του οργάνου της Διοίκησης του φορέα για την ένταξη και τους όρους διαμονής του ενοίκου στη Σ.Υ.Δ.

ζ. Ανακοίνωση της έγκρισης στον υποψήφιο ένοικο ή τον γονέα ή δικαστικό συμπαραστάτη του, και γραπτή ενημέρωση για τους όρους που διέπουν τη διαμονή του στη Σ.Υ.Δ., οι οποίοι δεσμεύουν τόσο τον φορέα για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών και διασφάλιση συγκεκριμένων δικαιωμάτων, όσο και τον ίδιο για τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη διαμονή του στη Σ.Υ.Δ., την τήρηση των κανόνων λειτουργίας της και την ανάγκη συμμετοχής στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Σ.Υ.Δ., τα οποία κρίνονται ως απαραίτητα για την εξέλιξή του και την κοινωνική του συμμετοχή.

η. Ακολουθεί περίοδος προετοιμασίας και σταδιακής ένταξης (έως 6 μήνες) του κατοίκου στη Σ.Υ.Δ. Κατά την περίοδο ένταξης του ενοίκου στη Σ.Υ.Δ. εφαρμόζεται ένα «στάδιο προετοιμασίας και αποδοχής του», μέσω οργανωμένων και συντονισμένων συνεργασιών και συναντήσεων με το προσωπικό και τους άλλους ενοίκους, με σκοπό την ομαλή ένταξη και προσαρμογή στο νέο περιβάλλον διαμονής του. Κατά την περίοδο αυτή, ο ένοικος πληροφορείται λεπτομερώς και με απόλυτη σαφήνεια τους όρους που διέπουν τη διαμονή του στη Σ.Υ.Δ., τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, τους κανόνες λειτουργίας της Σ.Υ.Δ., τις παρεχόμενες υπηρεσίες της Σ.Υ.Δ., καθώς και για τις εγκαταστάσεις και τις ανέσεις οι οποίες θα του παρασχεθούν.

θ. Με την ολοκλήρωση της περιόδου προετοιμασίας και σταδιακής ένταξης ακολουθεί η επαναξιολόγηση του υποψήφιου και τελική έγκριση ένταξης στη Σ.Υ.Δ.

ι. Υπογραφή «Συμβολαίου». Με τον υποψήφιο ένοικο (ή τον γονέα ή τον δικαστικό συμπαραστάτη του), συνάπτεται συμφωνία ένταξης («συμβόλαιο») στη Σ.Υ.Δ., και διαβίωσής του σε αυτή. Στο «Συμβόλαιο» περιγράφονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του ενοίκου (π.χ. σε σχέση με θέματα που αφορούν τη λήψη φαρμάκων, τη συνεργασία με το προσωπικό, τις υποχρεώσεις ατομικής υγιεινής και εμφάνισης, τη συμμετοχή στην καθαριότητα των χώρων, τήρηση ωραρίου, τις διανυκτερεύσεις εκτός της Σ.Υ.Δ., τις άδειες, τη φιλοξενία άλλων ατόμων, το διατροφολόγιο, καθώς και τη χρήση οινοπνευματώδων ποτών ή/και ουσιών στο χώρο της Σ.Υ.Δ. Επίσης, με το «Συμβόλαιο» ο ένοικος δεσμεύεται να συμμετέχει στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της δομής, τα οποία κρίνονται ως απαραίτητα για την εξέλιξή του και ενδυνάμωσης της ανεξαρτησίας του. Η ένταξη στις Σ.Υ.Δ. γίνεται μόνο εφόσον υπογραφεί και από τα δύο μέρη το σχετικό Συμβόλαιο διαμονής.

ια. Οι ένοικοι μπορούν να αποχωρήσουν από τη Σ.Υ.Δ., οικειοθελώς, όποτε οι ίδιοι ή οι γονείς ή οι δικαστικοί συμπαραστάτες τους θελήσουν και εφόσον υπογράψουν σχετική δήλωση οι ίδιοι, ή οι γονείς ή οι δικαστικοί τους συμπαραστάτες, και ρυθμίσουν τις τυχόν υφιστάμενες νομικές και οικονομικές εκκρεμότητες.

ιβ. Με αιτιολογημένη απόφαση του οργάνου της Διοίκησης του φορέα δύναται να διακοπεί η διαβίωση του ενοίκου στη Σ.Υ.Δ., εφόσον παραβιάζεται συστηματικά το Συμβόλαιο της περ. Ι' της παρούσας ή ο Κανονισμός Λειτουργίας της Σ.Υ.Δ. ή όποια από τις λοιπές υποχρεώσεις του ενοίκου προς το φορέα. Με την απόφαση αυτή χορηγείται εύλογος χρόνος στον ένοικο ή στους γονείς του ή τον δικαστικό του συμπαραστάτη, προκειμένου να αποχωρήσει από τη Σ.Υ.Δ.

Άρθρο 5 Υποχρεώσεις Φορέα

1. Ο Φορέας οφείλει να παρέχει στους ενοίκους όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες υποστήριξης σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 2. Ειδικότερα πρέπει να εξασφαλίζει:

α. Ύγιεινή, άνετη και ασφαλή διαμονή. Κάθε ένοικος έχει τον δικό του προσωπικό χώρο - δωμάτιο, όπου μπορεί, εφόσον το επιθυμεί, να τοποθετηθεί επίπλωση και διακοσμητικά στοιχεία της επιλογής του, με δική του δαπάνη. Είναι επιτρεπτή η συγκατοίκηση δύο ενοίκων σε ένα δωμάτιο μετά από πρόταση της διεπιστημονικής επιτροπής εφόσον πρόκειται για ζευγάρι, συγγενείς ή άτομα του ίδιου φύλου, με τη συγκατάθεση των ίδιων ή των γονέων ή των δικαστικών συμπαραστατών τους.

β. Ύγιεινή και ισορροπημένη διατροφή που παρασκευάζεται κατά προτίμηση στη Σ.Υ.Δ. με συμμετοχή των ενοίκων.

γ. Μέριμνα για την πρόσβαση των ενοίκων σε ιατρική φροντίδα για την παροχή και καταγραφή οποιασδήποτε απαιτούμενης φαρμακευτικής αγωγής.

δ. Μέριμνα για την εισαγωγή σε νοσηλευτικό ίδρυμα εφόσον παραστεί ανάγκη.

ε. Μέριμνα για την ψυχαγωγία, τη διασκέδαση και τη συμμετοχή των ενοίκων σε κοινωνικές εκδηλώσεις ανάλογα με τις επιθυμίες τους.

στ. Μέριμνα για την διά βίου εκπαίδευση των ενοίκων και τη συμμετοχή τους σε προγράμματα και δράσεις βελτίωσης των μαθησιακών τους ικανοτήτων ανάλογα με δυνατότητες και τις επιθυμίες τους.

ζ. Διαρκή φροντίδα αγωγής για την αξιοποίηση, διατήρηση ή αποκατάσταση, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των προσωπικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενοίκων, ώστε να επιτυγχάνεται ο βέλτιστος βαθμός αυτονομίας, ανάπτυξης της προσωπικότητας της κοινωνικής συμμετοχής και ενίσχυσης των δυνατοτήτων των ενοίκων ώστε να έχουν περισσότερες ευκαιρίες για εργασία.

η. Προώθηση των ενοίκων που έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στην εργασία σε προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης και σε συνεχή συνεργασία με τους υπεύθυνους αυτών των προγραμμάτων, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή προώθηση των δυνατοτήτων εργασιακής και κοινωνικής ένταξης.

θ. Μέριμνα, σε συνεργασία με τους εργοδότες κάθε ενοίκου, για την ασφαλή μετάβαση και επιστροφή στον και από τον χώρο εργασίας τους.

ι) Την επικοινωνία των ενοίκων με την οικογένεια, το συγγενικό ή φιλικό περιβάλλον τους μέσω της παροχής κατάλληλου κατά περίπτωση υποστηρικτικού μηχανισμού.

ια) Την πρόσβαση όλων των ενοίκων στις πληροφορίες που σχετίζονται με την λειτουργία, τους σκοπούς και τους στόχους της Σ.Υ.Δ.

ιβ) Συγκεκριμένη και εγκεκριμένη διαδικασία από την διεπιστημονική ομάδα, καταγραφής παραπόνων και ενθάρρυνσης των ενοίκων να τα διατυπώνουν καθώς και αξιολόγησή των.

ιγ) Εξατομικευμένο πρόγραμμα προσαρμοσμένο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ενοίκου ώστε να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη και η βελτίωση της ζωής του και ανάλογα με τις επιθυμίες του.

ιδ) Την προστασία κάθε ενοίκου από κακοποίηση και αμέλεια. Να υπάρχουν σαφώς καθορισμένες διαδικασίες, κατανοητές από όλο το προσωπικό, για την επίλυση των όποιων σχετικών αναφορών ή καταγγελιών. Οι διαδικασίες αυτές δίνουν προτεραιότητα στην ασφάλεια των ενοίκων και λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη έγκαιρης επίλυσης τέτοιων ζητημάτων.

ιε) Την καταγραφή, τήρηση και ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων των ενοίκων σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR).

2. Ο Φορέας οφείλει να παρέχει τις Υπηρεσίες Υποστήριξης σε συνεχή βάση.

3. Ο Φορέας υποχρεούται να ενημερώνει τις οικογένειες ή τους δικαστικούς συμπαραστάτες των ενοίκων αναφορικά με τη διαβίωσή τους στη Σ.Υ.Δ. και να επιζητά τη συνεργασία τους. Σε ενοίκους που έχουν νομική ικανότητα, η ενημέρωση προς τρίτους δύναται να γίνει κατόπιν της συναίνεσής τους.

4. Ο Φορέας οφείλει να μεριμνά για τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων ώστε να προσαρμόζονται στις συνεχώς ευμετάβλητες ανάγκες των ενοίκων παρέχοντας τους υψηλής ποιότητας υποστηρικτικές υπηρεσίες.

5. Ο Φορέας οφείλει να καταρτίσει σχέδιο διαφυγής και διάσωσης από τους χώρους κατοικίας και εργασίας, τόσο για τους ενοίκους, όσο και για τους εργαζόμενους, το οποίο πρέπει να αναρτάται σε κατάλληλες θέσεις. Όλοι οι ένοικοι, ανεξαρτήτως του είδους της αναπτηρίας τους, καθώς και οι εργαζόμενοι στη Σ.Υ.Δ. πρέπει να λαμβάνουν γνώση του σχεδίου και να εκπαιδεύονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Άρθρο 6 Οργανωτική Διάρθρωση του Φορέα/ Προσωπικό Σ.Υ.Δ.

1. Η Οργανωτική Διάρθρωση του Φορέα που ιδρύει και λειτουργεί Σ.Υ.Δ. έχει ως εξής:

α. Τακτική Διοίκηση του Φορέα (Διοικητικό Συμβούλιο, Συνέλευση των Εταίρων κ.λπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του φορέα).

β. Υπεύθυνος Λειτουργίας-Διαχείρισης Σ.Υ.Δ.
γ. Προσωπικό Υποστήριξης.
δ. Διοικητικό Προσωπικό.

2. Υπεύθυνος Λειτουργίας-Διαχείρισης Σ.Υ.Δ. (εφεξής καλούμενος «Υπεύθυνος»). Ο Υπεύθυνος ασκεί τη διοικητική και οικονομική διαχείριση και έχει την ευθύνη της καλής λειτουργίας και του συντονισμού όλων των Σ.Υ.Δ. τις οποίες λειτουργεί ο φορέας. Ορίζει το Προσωπικό Υποστήριξης που θα απασχολείται σε κάθε Σ.Υ.Δ., ρυθμίζει τον χρόνο και τη φύση της απασχόλησής του.

Ο Υπεύθυνος, πέραν των παραπάνω καθηκόντων του, μπορεί να είναι και μέλος του Προσωπικού Υποστήριξης ή και να ασκεί παράλληλα καθήκοντα που προσδιορίζονται από τον κανονισμό λειτουργίας του Φορέα.

Ο Υπεύθυνος πρέπει να διαθέτει τα ακόλουθα προσόντα:

α. να είναι κάτοχος τίτλου σπουδών ΑΕΙ ή ΤΕΙ των κλάδων των ανθρωπιστικών ή κοινωνικών επιστημών ή άλλων σπουδών κατάλληλων για τη θέση αυτή (ενδεικτικά, Πτυχίο Ψυχολογίας ΑΕΙ, Πτυχίο Κοινωνιολογίας ΑΕΙ, Πτυχίο Ιατρικής Σχολής ΑΕΙ, Πτυχίο Τμήματος Ειδικής Αγωγής ΑΕΙ, Πτυχίο Τμήματος Εκπαίδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής ΑΕΙ, Πτυχίο Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας ΑΤΕΙ, Πτυχίο Νοσηλευτικής ή Επισκεπτών Υγείας ΑΤΕΙ, Πτυχίο Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ ή άλλων συναφών κλάδων),

β. να διαθέτει άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, όπου αυτή είναι απαραίτητη,

γ. οι άνδρες να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές,

δ. να διαθέτει ικανότητα σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης υπηρεσιών φροντίδας, να έχει ικανότητα ανάληψης ευθυνών, συντονισμού και καθοδήγησης των συνεργατών, ευχέρεια εποικοδομητικής επικοινωνίας με τους γονείς ή τους δικαστικούς συμπαραστάτες των ατόμων με αναπηρία ικανότητες διαχείρισης έργου και ανθρώπινου δυναμικού,

ε. επιθυμητή είναι η καλή γνώση μίας ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση της αγγλικής,

στ. να έχει γνώση χειρισμού Η/Υ.

3. Προσωπικό Υποστήριξης

Το προσωπικό υποστήριξης παρέχει άμεσα στους ενοίκους όλες τις υπηρεσίες υποστήριξης για τη διαβίωσή τους στη Σ.Υ.Δ. και φροντίζει για την υλοποίηση των οριζόμενων στο άρθρο 3 υποχρεώσεων του Φορέα.

Ο αριθμός και η σύνθεση του προσωπικού υποστήριξης ποικίλει ανάλογα με το βαθμό αυτονομίας και τις εξειδικευμένες ανάγκες των ενοίκων.

Στις Σ.Υ.Δ. στις οποίες, λόγω της φύσης της αναπηρίας και του βαθμού αυτονομίας των ενοίκων της, δεν απαιτείται εικοσιτετράωρη παρουσία προσωπικού, η υποστήριξη παρέχεται από δύο (2) τουλάχιστον μέλη προσωπικού και όπως αυτό προσδιορίζεται ακολούθως.

Στις Σ.Υ.Δ. στις οποίες απαιτείται εικοσιτετράωρη παρουσία προσωπικού η υποστήριξη παρέχεται από πέντε (5) τουλάχιστον μέλη προσωπικού και όπως αυτό προσδιορίζεται ακολούθως.

Τα μέλη του Προσωπικού Υποστήριξης παρέχουν τις υπηρεσίες τους είτε εντός είτε εκτός των Σ.Υ.Δ., είτε με πλήρη ή μερική απασχόληση, είτε ως επαγγελματίες προσωπικής φροντίδας όπου δύνανται να διαμένουν στη Σ.Υ.Δ.

Το προσωπικό υποστήριξης παρέχει άμεσα στους φιλοξενούμενους/ενοίκους όλες τις υπηρεσίες υποστήριξης για τη διαβίωσή τους στη Σ.Υ.Δ. και φροντίζει για την υλοποίηση των οριζόμενων στο άρθρο 5 υποχρεώσεων του Φορέα. Τα μέλη του Προσωπικού Υποστήριξης επιλέγονται από τον Φορέα σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο με τα ακόλουθα κριτήρια:

α. να είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών ΑΕΙ ή ΤΕΙ ή ΤΕΕ ή άλλων εκπαιδευτικών οργανισμών σε τομείς που σχετίζονται με την αποστολή των Σ.Υ.Δ. (π.χ. κοινωνικοί λειτουργοί, νοσηλευτές, κοινωνικοί βοηθοί, επιμελητές-φροντιστές ΑμεΑ κ.λπ.). Πρόσωπα που δεν έχουν την ανωτέρω εκπαίδευση, πλην όμως έχουν ασκήσει οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα ή οποια σχετίζεται με την αποστολή των Σ.Υ.Δ., μπορούν να επιλέγονται ως μέλη του Προσωπικού Υποστήριξης.

β. Διαθέτουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, όπου αυτή είναι απαραίτητη.

γ. Οι άνδρες έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή έχουν απαλλαγεί νόμιμα από αυτές.

δ. Όλοι οι εργαζόμενοι οφείλουν να διαθέτουν έγκυρο πιστοποιητικό υγείας.

Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός, η θέση και η σχέση εργασίας του Προσωπικού Υποστήριξης εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Σ.Υ.Δ., με βάση τις ακόλουθες ελάχιστες απαιτήσεις:

Κατηγορία Σ.Υ.Δ. Ελάχιστο Προσωπικό

α. Σ.Υ.Δ. 1-4 ατόμων με υψηλό βαθμό (ανεπτυγμένο έως μέσο) αυτονομίας/λειτουργικότητας:

1 Υπεύθυνος Συντονιστής πλήρους απασχόλησης

1 Φροντιστής μερικής απασχόλησης.

β. Σ.Υ.Δ. 5-6 ατόμων με υψηλό βαθμό (ανεπτυγμένο έως μέσο) αυτονομίας/λειτουργικότητας:

1 Υπεύθυνος Συντονιστής πλήρους απασχόλησης

1 Φροντιστής πλήρους απασχόλησης.

γ. Σ.Υ.Δ. 5-7 ατόμων με χαμηλό (χαμηλότερο του μέσου έως και πολύ χαμηλό) βαθμό αυτονομίας/λειτουργικότητας):

1 Υπεύθυνος Συντονιστής (πλήρους απασχόλησης)

2 Φροντιστές πλήρους απασχόλησης

1 Φροντιστής μερικής απασχόλησης

1 Άτομο ειδικότητας σχετικής με τις ιδιαίτερες ανάγκες των ενοίκων (πλήρους απασχόλησης).

δ. Σ.Υ.Δ. 8-9 ατόμων με χαμηλότερο του μέσου έως και πολύ χαμηλό βαθμό αυτονομίας/λειτουργικότητας:

1 Υπεύθυνος Συντονιστής πλήρους απασχόλησης

4 Φροντιστές πλήρους απασχόλησης

2 Φροντιστές μερικής απασχόλησης

1 Άτομο ειδικότητας σχετικής με τις ιδιαίτερες ανάγκες των ενοίκων (πλήρους απασχόλησης).

4. Διοικητικό Προσωπικό

Εάν ο αριθμός των Σ.Υ.Δ. που υποστηρίζονται από ένα Φορέα, απαιτεί την ύπαρξη ευρύτερης διοικητικής υποδομής (γραμματεία, λογιστήριο, τεχνικές υπηρεσίες κ.λπ.), η εν λόγω υποδομή σχεδιάζεται από τον Φορέα σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη του Υπευθύνου.

5. Κάθε φορά που για την καλύτερη λειτουργία των Σ.Υ.Δ. απαιτείται συνεργασία με ειδικούς εξωτερικούς

επιστήμονες (κλινικούς ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, φυσικοθεραπευτές κ.λπ.) και κατά περίπτωση, ο Φορέας επιλέγει αυτούς σε συνεργασία και με σύμφωνη γνώμη του Υπευθύνου.

6. Ο Υπεύθυνος, το Προσωπικό Υποστήριξης και το Διοικητικό Προσωπικό παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον Φορέα με κάθε νόμιμο τρόπο.

7. Στον Φορέα που λειτουργεί τις Σ.Υ.Δ. υπάρχει Διεπιστημονική Ομάδα με διαγνωστικό - συμβουλευτικό ρόλο, η οποία συγκροτείται τουλάχιστον από ένα ψυχολόγο και ένα κοινωνικό λειτουργό και συντονίζεται από τον Υπεύθυνο της Σ.Υ.Δ. Η Διεπιστημονική Ομάδα έχει την ευθύνη της εκτίμησης του βαθμού αναπηρίας και της αξιολόγησης του ατόμου με αναπηρία κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 3 και 4 της παρούσας.

Άρθρο 7

Κανονισμός Λειτουργίας

1. Ο Κανονισμός Λειτουργίας μιας Σ.Υ.Δ. περιλαμβάνει τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της, καθώς και τους κανόνες συμβίωσης των ενοίκων της, τα καθήκοντα, αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του Προσωπικού Υποστήριξης, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Ο Κανονισμός λειτουργίας δύναται να στηρίζεται σε σχετικό πρότυπο, εφόσον συνταχθεί τέτοιο από το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Ο Κανονισμός Λειτουργίας μιας Σ.Υ.Δ. συντάσσεται, υπογράφεται και εγκρίνεται από την Διοίκηση του Φορέα και τον Υπεύθυνο και πρέπει κατ' ελάχιστον να περιέχει διατάξεις που καθορίζουν:

α. Τον αριθμό των ενοίκων που θα κατοικούν στη συγκεκριμένη Σ.Υ.Δ.

β. Το είδος της αναπηρίας των ενοίκων που θα κατοικούν στη συγκεκριμένη Σ.Υ.Δ.

γ. Τη διαδικασία ένταξης και αποχώρησης ενοίκων.

δ. Τις θέσεις των μελών της Ομάδας Υποστήριξης, που απασχολούνται στη συγκεκριμένη Σ.Υ.Δ., τη φύση και συχνότητα των παρεχομένων Υπηρεσιών Υποστήριξης, καθώς και τον αριθμό των μελών της Ομάδας Υποστήριξης της Σ.Υ.Δ.

3. Ο Κανονισμός λειτουργίας πρέπει να είναι καθολικά προσβάσιμος για τους ενοίκους της Σ.Υ.Δ. και να υπάρχει η σχετική προσαρμογή για τα άτομα που έχουν αισθητηριακή αναπηρία.

4. Ο Φορέας υποβάλει στην Εποπτεύουσα Αρχή τον Κανονισμό Λειτουργίας κάθε Σ.Υ.Δ. πριν την έναρξη της λειτουργίας της, καθώς και κάθε τροποποίησή του.

Άρθρο 8

Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας

1. Για την ίδρυση και λειτουργία μιας Σ.Υ.Δ. ακολουθείται η κάτωθι διαδικασία:

α. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας υποβάλλει στη Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μελέτη Σκοπιμότητας για την ίδρυση της Σ.Υ.Δ.,

η οποία περιλαμβάνει ιδίως την περιγραφή της θέσης και του χώρου εγκατάστασή της, τον σκοπούμενο αριθμό ενοίκων και την εκτίμηση της λειτουργικότητάς τους, τα οφέλη και τις πιθανές δυσκολίες ως προς τη λειτουργία της Σ.Υ.Δ., καθώς και όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται ως σημαντικό από το Φορέα. Στη Μελέτη συμπεριλαμβάνεται έκθεση βιωσιμότητας για την ίδρυση της Σ.Υ.Δ., που συνοδεύεται από αναλυτική εκτίμηση του κόστους λειτουργίας της και των πηγών κάλυψή τους. Η εν λόγω Διεύθυνση, αφού ελέγχει την υποβληθείσα Μελέτη, εκδίδει και χορηγεί στον Φορέα, Έγκριση Σκοπιμότητας για την ίδρυση της Σ.Υ.Δ.

β. Ο Φορέας αφού λάβει την ανωτέρω Έγκριση Σκοπιμότητας, υποβάλει αίτηση προς την Περιφερειακή Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας εντός των διοικητικών ορίων της οποίας χωροθετείται η Σ.Υ.Δ., η οποία συνοδεύεται από φάκελο με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

αα. Την Έγκριση Σκοπιμότητας της περ. α' της παρούσας.

ββ. Καταστατικό και ιδρυτική πράξη του Φορέα από το οποίο να προκύπτει η νόμιμη σύστασή του, καθώς και η συμπεριληψη της ίδρυσης και λειτουργίας Σ.Υ.Δ στους σκοπούς του, εφόσον, ο Φορέας είναι νομικό πρόσωπο.

γγ. Πιστοποιητικά ποινικού μητρώου του Φορέα, εάν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο, ή των μελών της τακτικής διοίκησής του εάν αυτός είναι νομικό πρόσωπο, καθώς και του Υπεύθυνου Λειτουργίας-Διαχείρισης των Σ.Υ.Δ. από τα οποία να προκύπτει ότι τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν καταδικασθεί για ατιμωτικά αδικήματα.

δδ. Τίτλοι ιδιοκτησίας του οικήματος της Σ.Υ.Δ., από τον οποίο να προκύπτει ότι ο Φορέας έχει την ιδιοκτησία ή την επικαρπία ή την οίκηση της Σ.Υ.Δ., ή μισθωτήριο ή άλλο συμφωνητικό παραχώρησης χρήσης από το οποίο να προκύπτει ότι έχει παραχωρηθεί η χρήση του οικήματος της Σ.Υ.Δ. στον Φορέα για χρήση Σ.Υ.Δ. και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών.

εε. Κατόψεις του οικήματος της Σ.Υ.Δ. και τοπογραφικό διάγραμμα του οικοπέδου της.

στσ. Άδεια οικοδομής του οικήματος της Σ.Υ.Δ., εκτός εάν προκύπτει περίπτωση του άρθρου 23 παρ. 1 του ν. 1577/1985.

ζζ. Τον Κανονισμό Λειτουργίας της Σ.Υ.Δ.

ηη. Αρχιτεκτονικά Σχέδια θεωρημένα από λειτουργικής απόψεως από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας.

2. Η Εποπτεύουσα Αρχή οφείλει να χορηγήσει την Άδεια εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, ελέγχοντας την τήρηση των διατάξεων της παρούσας απόφασης και του νομοθετικού πλαισίου, όπως εκάστοτε ισχύει.

3. Στην περίπτωση που ο φορέας είναι Ν.Π.Δ.Δ., υποβάλλει στην Περιφερειακή Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας εντός των διοικητικών ορίων της οποίας χωροθετείται η Σ.Υ.Δ. τα δικαιολογητικά υπό στοιχεία δδ, εε, στσ, και η η της παρ. 1 β και η Περιφερειακή Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, αφού τα ελέγχει εκδίδει τη σχετική βεβαίωση συμμόρφωσης προς τις αντίστοιχες διατάξεις της παρούσας. Στη συνέχεια ο φορέας καταθέτει αίτηση για

τη χορήγηση άδειας και λειτουργίας στη Διεύθυνση Πολιτικών Ατόμων με Αναπηρία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συνοδευόμενη από την ανωτέρω βεβαίωση της Περιφέρειας και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται υπό των στοιχείων ββ, γγ και ζζ της παρ. 1 β, προκειμένου να εκδοθεί η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας από αυτή. Η Εποπτεύουσα Αρχή οφείλει να χορηγήσει την Άδεια εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, ελέγχοντας την τήρηση των διατάξεων της παρούσας απόφασης και του νομοθετικού πλαισίου, όπως εκάστοτε ισχύει.

4. Ο Φορέας οφείλει να ενημερώνει άμεσα την Εποπτεύουσα Αρχή για κάθε αλλαγή των στοιχείων του φακέλου, ιδίως σε σχέση με τροποποιήσεις ως προς:

- το καθεστώς της ιδιοκτησίας της Στέγης,
- τις εγκαταστάσεις της Στέγης,
- τη δυναμικότητα,
- το είδος της αναπτηρίας των ενοίκων που θα κατοικούν στη συγκεκριμένη Σ.Υ.Δ.,
- τον κανονισμό λειτουργίας.

5. Σε περίπτωση που ο Φορέας προτίθεται να λειτουργήσει περισσότερες από μια Σ.Υ.Δ. οφείλει να υποβάλλει νέο φάκελο με τα προσδιοριζόμενα στο άρθρο 8.1 στοιχεία και να λάβει νέα Άδεια για κάθε νέα Σ.Υ.Δ.

5. Κάθε Εποπτεύουσα Αρχή τηρεί και ενημερώνει το Μητρώο Σ.Υ.Δ. της περιοχής ευθύνης της.

Άρθρο 9 Πόροι του Φορέα

1. Πόροι του Φορέα μπορεί να είναι:

α. Τακτικές ή έκτακτες επιχορηγήσεις ή επιδοτήσεις πάσης φύσεως από το Δημόσιο, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, ή την Εκκλησία. Το ύψος των επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων υπολογίζεται με βάση τον αριθμό των Σ.Υ.Δ. που υποστηρίζει ο Φορέας, τον αριθμό των ενοίκων που κατοικούν σε αυτές, το επιστημονικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό που απασχολεί ο Φορέας και τη διάρκεια των Υπηρεσιών Υποστήριξης σε ημερήσια βάση για κάθε Σ.Υ.Δ. που υποστηρίζει ο Φορέας.

β. Τροφεία, παροχές ή βοηθήματα των Ταμείων Κοινωνικής Ασφάλισης ή της κοινωνικής αλληλεγγύης των ενοίκων ή των γονέων τους.

γ. Πόροι των Κοινοτικών Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ. Δωρεές, χορηγίες ή εισφορές, τακτικές ή έκτακτες των ενοίκων, των γονέων, των νόμιμων εκπροσώπων των ενοίκων ή τρίτων.

ε. Πόροι Προγραμμάτων Διεθνών Οργανισμών (ΟΗΕ, Παγκόσμια Τράπεζα, Συμβούλιο της Ευρώπης κ.ά.).

στ. Προγράμματα και δράσεις του τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας.

ζ. Προγράμματα και δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

2. Είναι δυνατή η εκχώρηση στον Φορέα, κατόπιν ειδικής προς τούτο εξουσιοδότησης από τον ένοικο ή τους γονείς του ή τον δικαστικό του συμπαραστάτη, μέρους,

μέχρι 80% του προνοιακού επιδόματος, των τροφείων καθώς και των εν γένει πάσης φύσεως και οποιασδήποτε μορφής βοηθημάτων και παροχών, για συμμετοχή στη δαπάνη διαβίωσης που δικαιούται κάθε ένοικος για όσο χρόνο κατοικεί στη Σ.Υ.Δ. που υποστηρίζει ο εν λόγω Φορέας. Στην περίπτωση αυτή το εκχωρούμενο μέρος των άνω επιδομάτων, τροφείων και εν γένει βοηθημάτων και παροχών θα καταβάλλεται απευθείας στον Φορέα.

Άρθρο 10

Διοικητική και οικονομική διαχείριση

1. Η διοικητική και οικονομική διαχείριση κάθε Σ.Υ.Δ. του φορέα είναι αυτοτελής και αυτόνομη.

2. Η οικονομική διαχείριση κάθε Σ.Υ.Δ. του φορέα λαμβάνει χώρα, εγκρίνεται, παρακολουθείται και ελέγχεται χωριστά. Η αυτοτελής διαχείριση αφορά τις ατομικές δαπάνες των ενοίκων (ένδυση, διατροφή, ατομικές αγορές, ατομικά έξοδα) στο πλαίσιο της υποστηριζόμενης διαβίωσης. Οι ατομικές δραστηριότητες καταγράφονται στο φάκελο κάθε ενοίκου.

3. Ο Υπεύθυνος της Σ.Υ.Δ. ορίζει υπόλογο και διαχειριστή από το σύνολο του προσωπικού υποστήριξης της Σ.Υ.Δ.

Ο διαχειριστής είναι υπεύθυνος για την τήρηση του προϋπολογισμού της Σ.Υ.Δ., που διακρίνεται σε δύο τμήματα. Το ένα τμήμα αφορά τις «υποστηρικτικές» δαπάνες που πραγματοποιεί ο φορέας στον οποίο ανήκει η Σ.Υ.Δ. και περιλαμβάνει τη μισθοδοσία όλων των εργαζομένων, καθώς και τις δαπάνες για την κάλυψη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Το άλλο μέρος αφορά τις δαπάνες «λειτουργίας», των παγίων και τις δαπάνες ψυχαγωγίας των ενοίκων.

4. Την ευθύνη για τη φύλαξη και κίνηση των ατομικών βιβλιαρίων καταθέσεων των ενοίκων που είναι «ανίκανοι για δικαιοπραξία» έχει επίσης ο διαχειριστής, κατόπιν ειδικής προς τούτο εξουσιοδότησης από τους γονείς ή τον δικαστικό συμπαραστάτη αυτών. Ο διαχειριστής έχει επίσης στην ευθύνη τη φύλαξη και κίνηση των ατομικών βιβλιαρίων καταθέσεων των ενοίκων που είναι ικανοί για δικαιοπραξία, κατόπιν ειδικής προς τούτο εξουσιοδότησης από αυτούς. Τα χρήματα των καταθέσεων που προέρχονται από προγράμματα, δωρεές κ.ά. αξιοποιούνται για προσωπικές ανάγκες του κάθε ενοίκου με την εξασφάλιση της έγγραφης σύμφωνης γνώμης του (ή του γονέα ή του δικαστικού συμπαραστάτη του) και ενημέρωση του Υπεύθυνου της Σ.Υ.Δ.

Άρθρο 11

Χωροθέτηση Σ.Υ.Δ.

1. Οι Σ.Υ.Δ. πρέπει να βρίσκονται εντός του αστικού ιστού, σε περιοχές γενικής ή αμιγούς κατοικίας, κοντά σε κοινωνικές εξυπηρετήσεις.

2. Στις περιοχές όπου δεν υφίσταται τοπικό χωρικό σχέδιο, οι Σ.Υ.Δ. πρέπει να βρίσκονται μέσα στον ιστό της πόλης ή του οικισμού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορούν να βρίσκονται και στα όρια της πόλης ή του οικισμού αλλά πάντοτε σε επαφή με τον οικιστικό ιστό και μόνο εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. διασφαλίζεται η διαρκής και τακτική επικοινωνία και σχέση των ενοίκων της Σ.Υ.Δ. με το υφιστάμενο περιβάλ-

λον και τη δράση της τοπικής κοινότητας είτε με μέσα μαζικής μεταφοράς είτε με άλλο τρόπο και

β. εξυπηρετούνται πλήρως από τα δίκτυα υποδομών (ηλεκτρισμός, τηλεφωνία, ύδρευση-αποχέτευση) της πόλης ή του οικισμού.

3. Ένας φορέας μπορεί να λειτουργεί μέχρι τρεις (3) Σ.Υ.Δ. 1-6 ατόμων στο ίδιο κτίριο, ή σε κτιριολογικό συγκρότημα εντός ενιαίου οικοπέδου, εφόσον η κάθε μία διαθέτει ανεξάρτητη είσοδο. Προκειμένου περί Σ.Υ.Δ. 5-9 ατόμων, ο φορέας δύναται να λειτουργεί μόνον μία ανά κτίριο ή μέχρι δύο σε κτιριολογικό συγκρότημα εντός ενιαίου οικοπέδου, εφόσον διαθέτουν διακριτές εισόδους και υποδομές.

Άρθρο 12

Νομιμότητα Οικοδομών

Οι Σ.Υ.Δ. πρέπει να έχουν ανεγερθεί βάσει άδειας οικοδομής της αρμόδιας υπηρεσίας δόμησης ως «κατοικίες» ή να είναι νομίμως υφιστάμενα ή νομιμοποιηθέντα κτίρια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4495/2017, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Άρθρο 13

Γενικές Προδιαγραφές Κτιρίων

I. Γενικές προδιαγραφές Σ.Υ.Δ.

1. Θέρμανση - Κλιματισμός

Όλοι οι χώροι των Σ.Υ.Δ. πρέπει να διαθέτουν εγκατάσταση θέρμανσης και κατά προτίμηση μέσω συστήματος που θα επιτρέπει την αυτόνομη λειτουργία της για τη Σ.Υ.Δ. Οι χώροι διημέρευσης και τραπεζαρίας είναι επιθυμητό να διαθέτουν και εγκατάσταση κλιματισμού με αυτόνομες τοπικές μονάδες διαιρούμενου τύπου.

2. Φυσικός Φωτισμός - Αερισμός

Όλοι οι χώροι που θα χρησιμοποιούνται για τη διαμονή, ύπνο, φαγητό και οι χώροι των μαγειρείων πρέπει να έχουν τουλάχιστον τις ελάχιστες διαστάσεις ύψους, όπως και το ελάχιστο εμβαδόν ανοιγμάτων για τον άμεσο φυσικό φωτισμό και φυσικό αερισμό των χώρων που καθορίζονται από τον Κτιριοδομικό Κανονισμό [άρθρο 11 παρ. 5 και 7 της αριθμ. 3046/304 απόφασης (ΦΕΚ 59/τ.Δ.'/1989)], δηλαδή:

- Ελάχιστο ύψος χώρων κύριας χρήσης: 2,40 μ.

- Ελάχιστο εμβαδόν ανοιγμάτων φωτισμού: 10% του εμβαδού του δαπέδου του χώρου συμπεριλαμβανόμενου και του εμβαδού του τυχόν υπάρχοντος ημιυπαίθριου χώρου, εξώστη ή προστεγάσματος άνωθεν των ανοιγμάτων.

- Ελάχιστο εμβαδόν ανοιγμάτων αερισμού: 5% του εμβαδού του δαπέδου του χώρου, συμπεριλαμβανόμενου και του εμβαδού της οροφής του τυχόν υπάρχοντος ημιυπαίθριου χώρου, εξώστη ή προστεγάσματος άνωθεν των ανοιγμάτων.

Οι χώροι υγιεινής που δεν έχουν φυσικό αερισμό πρέπει να διαθέτουν σύστημα μηχανικού εξαερισμού με παροχή αέρα τέτοια, ώστε να γίνονται 12 αλλαγές ανά ώρα του αέρα του χώρου.

3. Στηθαία Εξωστών

Τα στηθαία των εξωστών ή ημιυπαίθριων χώρων πρέπει να έχουν ελάχιστο ύψος 1,20 μ. από το τελειωμένο δάπεδο.

4. Πόρτες - Παράθυρα

Κάθε πόρτα χώρου υγιεινής ή υπνοδωματίου πρέπει να μπορεί να ξεκλειδώνεται από την εξωτερική πλευρά σε περίπτωση ανάγκης.

Οι πόρτες των χώρων υγιεινής πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω ή να είναι συρόμενες.

Στις πόρτες και στα παράθυρα να τοποθετούνται μάνταλα ασφαλείας και στροφείς (μεντεσέδες) εύχρηστοι και χωρίς αιχμηρά σημεία ή σημεία παγίδευσης του χεριού.

5. Ασφάλεια Εγκαταστάσεων

Τα θέματα ασφαλείας πρέπει να είναι αρκετά ενισχυμένα.

Κάθε ηλεκτρικός πίνακας πρέπει να διαθέτει αυτόματο διακόπτη διαρροής, ευαισθησίας 30 mA, ο οποίος θα προστατεύει όλες τις γραμμές του.

Η εγκατάσταση παραγωγής και διανομής ζεστού νερού χρήσης πρέπει να διαθέτει διάταξη περιορισμού της θερμοκρασίας, κατάλληλα ρυθμισμένη ώστε να μην υπερβαίνει τους 40°C.

Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται συσκευές παρασκευής φαγητού που λειτουργούν με αέριο (υγραέριο ή φυσικό αέριο), θα πρέπει να διαθέτουν αυτόματη βαλβίδα διακοπής της παροχής αερίου στην περίπτωση έλλειψης φλόγας.

Κάθε θερμαντήρας νερού, πρέπει να διαθέτει θερμοστάτη, κατάλληλα ρυθμισμένο, ώστε η θερμοκρασία του ζεστού νερού να μην υπερβαίνει τους 40°C. Για την εξασφάλιση ικανής ποσότητας ζεστού νερού, λόγω της χαμηλής θερμοκρασίας αποθήκευσής του, πρέπει να τοποθετείται θερμαντήρας αναλόγου μεγέθους.

6. Πυρασφάλεια

Οι Σ.Υ.Δ. βάσει της χρήσης τους υπάγονται στην κατηγορία Α - Κατοικίες του Κανονισμού Πυροπροστασίας Κτιρίων (π.δ. 41/2018 - ΦΕΚ Α' 80) και υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στην επόμενη παράγραφο, εφαρμόζονται σε αυτές όλες οι διατάξεις του Κανονισμού Πυροπροστασίας που αναφέρονται σε κατοικίες. Στις Σ.Υ.Δ. 1-6 ατόμων πρέπει να τοποθετούνται 1 φορητός πυροσβεστήρας ξηράς κόνεως των 6 kg ανά δωμάτιο. Στις Σ.Υ.Δ. 5-9 ατόμων πρέπει επιπλέον να εγκαθίσταται αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης, συναγερμός και αυτόματο σύστημα πυρόσβεσης αποκλειστικά στους χώρους της Σ.Υ.Δ., κατ' εξαίρεση των σχετικών διατάξεων πυρασφάλειας.

7. Προσβασιμότητα - Οριζόντια και κάθετη κυκλοφορία

Στις περιπτώσεις Σ.Υ.Δ. ατόμων στις οποίες πρόκειται να διαμένει έστω και ένα άτομο κινούμενο με αμαξίδιο, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες προδιαγραφές που ισχύουν για τις Σ.Υ.Δ. ατόμων με κινητικές αναπηρίες και αναφέρονται παρακάτω.

II. Ειδικές προδιαγραφές Σ.Υ.Δ. για άτομα με κινητικές αναπηρίες

Προκειμένου περί Σ.Υ.Δ. όπου διαμένει έστω και ένα άτομο κινούμενο με αμαξίδιο, εφαρμόζονται επιπλέον οι παρακάτω προδιαγραφές:

1. Δάπεδα

Τα δάπεδα πρέπει να είναι αντιολισθητικά και να καθορίζονται εύκολα.

2. Στηθαία Εξωστών

Όπως στις Σ.Υ.Δ. για άτομα με νοητική υστέρηση.

3. Πόρτες - Παράθυρα

Εσωτερικές θύρες πλάτους από κάσα σε κάσα 0,90 μ., συρόμενων ή ανοιγόμενων, με χειρολαβές τοποθετημένες σε ύψος 0,90 - 1,20 μ. από το δάπεδο και με επαρκή χώρο εκατέρωθεν του θυροφύλλου για ελιγμό του αμαξίδιου (ελεύθερος χώρος διαμέτρου 1,50 μ.).

Ειδικά για θύρες χώρων υγιεινής πρέπει να προβλέπονται πάντα θύρες ανοιγόμενες προς τα έξω ή συρόμενες.

Στις πόρτες και στα παράθυρα να τοποθετούνται μάνταλα ασφαλείας και στροφείς (μεντεσέδες) εύχρηστοι και χωρίς αιχμηρά σημεία ή σημεία παγίδευσης του χεριού.

4. Προσβασιμότητα - Οριζόντια και κάθετη κυκλοφορία

Οι Σ.Υ.Δ. πρέπει να είναι προσβάσιμες ή να εξασφαλίζουν την προσβασιμότητα των ενοίκων που κινούνται με αμαξίδιο ή έχουν δυσκολία κίνησης. Ως δυνατότητα πρόσβασης ορίζεται τόσο η οριζόντια και κατακόρυφη προσπέλαση των κτιρίων από το δρόμο (είσοδοι, ανελκυστήρας), όσο και η ευκολία κίνησης και χρήσης των εσωτερικών χώρων των Σ.Υ.Δ. και ιδιαίτερα των χώρων υγιεινής.

Οι είσοδοι των κτιρίων Σ.Υ.Δ. και οι ανελκυστήρες πρέπει να επιτρέπουν την είσοδο και μετακίνηση απόμων κινουμένων με αμαξίδια σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4067/2012 (ΦΕΚ Α' 79), ενώ γενικά πρέπει να πληρούνται οι προδιαγραφές προσβασιμότητας που προβλέπονται στη κείμενη νομοθεσία, καθώς και οι σχετικοί κανονισμοί πυρασφάλειας με βάση τον ισχύοντα Κανονισμό Πυροπροστασίας Κτιρίων (π.δ. 41/2018 - ΦΕΚ Α' 80).

Η κεντρική είσοδος των κτιρίων Σ.Υ.Δ., οι είσοδοι ανά όροφο και η είσοδος από τους υπόγειους χώρους στάθμευσης –εφόσον προβλέπονται τέτοιοι στο κτίριο– θα πρέπει να είναι προσβάσιμοι από άτομα με κινητικές αναπηρίες και ειδικότερα από χρήστες αμαξίδιων.

Όπου οι είσοδοι των κατοικιών είναι σε διαφορετικές στάθμες από τη στάθμη του πεζοδρομίου θα πρέπει να προβλέπεται ράμπα κλίσης 5% ή ανελκυστήρας ή –όπου αυτός δεν είναι υποχρεωτικός σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία– θα πρέπει να προβλέπεται κοντά στην είσοδο και στο ίδιο με αυτή επίπεδο χώρος ικανών διαστάσεων ώστε να φιλοξενήσει, εφόσον χρειαστεί, οποιοδήποτε μηχανικό μέσο κάλυψης της υψομετρικής διαφοράς ακόμη και ανελκυστήρα.

Οι είσοδοι, οι ράμπες, οι ανελκυστήρες και τα άλλα μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών θα κατασκευάζονται σύμφωνα με τις Οδηγίες του ΥΠΕΚΑ: «Είσοδοι κτιρίων», "»Ράμπες ατόμων και αμαξίδιων» και «Μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών», αντίστοιχα.

Για την απρόσκοπη κίνηση των ατόμων που χρησιμοποιούν αμαξίδια πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Διάδρομοι πλάτους 1,20 μ. με εξασφαλισμένο σε όλο το μήκος τους ελάχιστο ελεύθερο –από κάθε εμπόδιο ή έπιπλο– πλάτος 0,90 μ.

β) Εσωτερικές θύρες πλάτους από κάσα σε κάσα 0,90 μ., συρόμενων ή ανοιγόμενων, με χειρολαβές τοποθετημένες σε ύψος 0,90 -1,20 μ. από το δάπεδο και με επαρκή χώρο εκατέρωθεν του θυροφύλλου για ελιγμό του αμαξίδιου (ελεύθερος χώρος διαμέτρου 1,50 μ.).

Ειδικά για θύρες χώρων υγιεινής πρέπει να προβλέπονται πάντα θύρες ανοιγόμενες προς τα έξω ή συρόμενες.

γ) Αποφυγή ανισοσταθμιών στους χώρους της κατοικίας και κατωφλίων ύψους μεγαλύτερου των 2 εκ.

δ) Τοποθέτηση διακοπών, πριζών, κομβίων κλήσεως και γενικά μηχανισμών χειρισμού σε μια ζώνη 0,90 -1,20 μ. από το δάπεδο, πάντα στα ίδια σταθερά σημεία για όλες τις περιπτώσεις (π.χ. οι διακόπτες για το φως στα δεξιά των ανοιγμάτων και κοντά στην κάσα της πόρτας, κ.λπ.), με όσο το δυνατόν πλατύτερη πλακέτα φωσφορίζουσα ή με φωτάκι.

Σημειώνεται ότι όπου είναι αδύνατη η εγκατάσταση ανελκυστήρα για άτομα με κινητικά προβλήματα, επιτρέπεται η εγκατάσταση αναβατορίου κλίμακας. Ελάχιστες διαστάσεις 0,80 x 1,00 μ., προτιμώμενες 0,90 x 1,20 μ. Η πλατφόρμα μπορεί να διαθέτει και αναδιπλούμενο κάθισμα. Σε αυτήν τη περίπτωση το πλάτος της πρέπει να αυξηθεί κατά το πάχος του καθίσματος. Πρέπει να υπάρχει σύστημα ασφαλούς συνέχισης της κίνησης σε περίπτωση διακοπής της παροχής ρεύματος. Η κίνηση ελέγχεται από χειριστήρια στο φερόμενο τμήμα και στην αρχή και τέλος της διαδρομής. Η ταχύτητα κίνησης πρέπει να είναι 0,05 - 0,1 m/sec. Η ανυψωτική ικανότητα του συστήματος είναι 250 Kg.

III. Ειδικές προδιαγραφές Σ.Υ.Δ. για άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες

Σε Σ.Υ.Δ. όπου διαμένει έστω και ένα άτομο με αισθητηριακή αναπηρία όρασης, εκτός των γενικών προδιαγραφών, θα πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

Η διακίνηση των ατόμων με προβλήματα όρασης διευκολύνεται από κατευθυντήριους οδηγούς στο δάπεδο διαφορετικής υφής και έντονης χρωματικής αντίθεσης από τα υπόλοιπα στοιχεία, ειδικούς χειρολισθήρες με αρχή και τέλος, πινακίδες με το σύστημα BRAILLE σε κατάλληλο ύψος τοποθετημένες, δάπεδα μη ηχοαπορροφητικά για να αναγνωρίζουν τους άλλους από τον βηματισμό τους, ευκρινή ηχητική σήμανση και χώρους που να μην δημιουργούν αντίχηση. Οι χώροι στους οποίους κινούνται πρέπει να είναι ελεύθεροι εμποδίων και να μην κρύβουν παγίδες, όπως προεξέχοντα στοιχεία σε ύψος μικρότερο των 2,20 μ. χωρίς προβολική επισήμανση στο δάπεδο, ALLER-RETOUR ή ανοιγόμενες πόρτες, εύθραυστα τζάμια κ.λπ. Τα κουμπιά των ανελκυστήρων πρέπει να φέρουν ανάγλυφη σήμανση.

Εφόσον στη Σ.Υ.Δ. διαμένουν άτομα με διαταραχές ακοής δεν απαιτούνται οι παραπάνω προδιαγραφές.

Εάν στη Σ.Υ.Δ. διαμένουν, εκτός των ατόμων με αισθητηριακές αναπηρίες, και άτομα με κινητικές αναπηρίες, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 παρ. II της παρούσης.

Άρθρο 14

Προδιαγραφές Χώρων

1. Γενικά

Όλοι οι οριζόμενοι χώροι αποσκοπούν στην άνετη, ασφαλή και ήρεμη διαμονή των ενοίκων στη Σ.Υ.Δ. Τα μεγέθη των επιφανειών των χώρων είναι τα ελάχιστα και επιτρέπεται οποιαδήποτε επιπλέον ανάπτυξη των χώρων, πάντα με κριτήριο τη διευκόλυνση των ενοίκων της Σ.Υ.Δ.

Προκειμένου να εξυπηρετείται όσο το δυνατόν μεγαλύτερο φάσμα ενοίκων, σε Σ.Υ.Δ. που κατοικούν άτομα είτε με νοητική υστέρηση είτε με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες είτε με διαφορετικού είδους αναπηρίες, θα ισχύουν οι μέγιστες κατά τις κτιριακές ανάγκες ελάχιστες προδιαγραφές επικουρούμενες με τις κατά περίπτωση αναπηρίας ιδιαίτερες προδιαγραφές.

Σε Σ.Υ.Δ. που διαμένουν άτομα με προβλήματα όρασης, όλες οι επιφάνειες στο χώρο δεν πρέπει να αντανακλούν έντονα το φως, αλλά να είναι από «ματ» χρωματισμού, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι αντανακλάσεις.

2. Καθιστικό και Τραπεζαρία

Το καθιστικό και η τραπεζαρία μπορεί να αποτελούν είτε ένα ενιαίο χώρο είτε δύο συνεχόμενους χώρους που θα επιτρέπουν και τις δύο λειτουργίες είτε δύο ανεξάρτητους χώρους που θα εξυπηρετούν το σύνολο των ενοίκων κάθε Σ.Υ.Δ.

Στην περίπτωση ενός ενιαίου ή δύο συνεχόμενων χώρων πρέπει να εξασφαλίζονται τουλάχιστον $4,50 \text{ m}^2/\text{ένοικο}$.

Στην περίπτωση δύο ανεξαρτήτων χώρων πρέπει να εξασφαλίζονται για το καθιστικό τουλάχιστον $2,50 \text{ m}^2/\text{ένοικο}$ και για την τραπεζαρία τουλάχιστον $2,00 \text{ m}^2/\text{ένοικο}$.

Για τον υπολογισμό των ως άνω απαιτούμενων εμβαδών, ως αριθμός ενοίκων υπολογίζεται για μεν τις Σ.Υ.Δ. 1-6 ατόμων ο αριθμός των ενοίκων συν ένα (+1) άτομο επί πλέον, για δε τις Σ.Υ.Δ. 5-9 ατόμων ο αριθμός των ενοίκων συν δύο (+2) άτομα επί πλέον.

Σε κάθε περίπτωση, το εμβαδόν των ως άνω χώρων δεν μπορεί να είναι μικρότερο από $12,00 \text{ m}^2$ για τον ενιαίο χώρο και από $10,00$ και $8,00 \text{ m}^2$ για τους δύο χώρους καθιστικού και τραπεζαρίας, αντίστοιχα.

Στις περιπτώσεις στις οποίες στη Σ.Υ.Δ. πρόκειται να διαμείνει έστω και ένα άτομο με κινητική δυσκολία, α) ο σχεδιασμός και η τοποθέτηση των επίπλων στο χώρο θα πρέπει να επιτρέπει την κίνηση και περιστροφή του αμαξίδιου, β) τα έπιπλα θα πρέπει να έχουν γωνίες στρογγυλεμένες και όσο το δυνατόν λιγότερες προεξοχές, γ) το ύψος των τραπεζιών πρέπει να είναι τέτοιο που να επιτρέπει την προσέγγιση αμαξίδιου, δηλαδή περίπου 70 εκ. από το δάπεδο.

Στις Σ.Υ.Δ. που προορίζονται για άτομα με αναπηρίες όρασης, τα έπιπλα που θα τοποθετηθούν πρέπει να είναι από υλικά ζεστά στην αφή (π.χ. ξύλο), να μην έχουν αιχμηρές απολήξεις, να μην προεξέχουν επικίνδυνα και να έχουν επιγραφές Braille, όπου είναι απαραίτητο.

3. Κουζίνα

Ο χώρος πρέπει να επιτρέπει την τοποθέτηση όλου του απαραίτητου εξοπλισμού και θα αποτελεί είτε ανεξάρτητο χώρο είτε εσοχή σε συνέχεια του καθιστικού ή της τραπεζαρίας.

Για έναν έως δύο ενοίκους απαιτείται εμβαδόν χώρου τουλάχιστον $6,00 \text{ m}^2$, για τρεις ενοίκους $8,00 \text{ m}^2$, για τέσσερις ενοίκους $9,00 \text{ m}^2$, για πέντε έως έξι ενοίκους $10,00 \text{ m}^2$ και για επτά έως και εννέα ενοίκους $12,00 \text{ m}^2$. Στα ως άνω ελάχιστα απαιτούμενα εμβαδά περιλαμβάνονται και τα ερμάρια.

Για τις περιπτώσεις στις οποίες στη Σ.Υ.Δ. πρόκειται να διαμείνει έστω και ένα άτομο κινούμενο με αναπηρικό αμαξίδιο, εκτός των παραπάνω απαιτήσεων, πρέπει:

α) κάτω από τους πάγκους να προβλέπονται υποδοχές σε $0,80 \text{ m}$. από το δάπεδο και για βάθος $0,60 \text{ m}$, ώστε να μπαίνουν κάτω από τον πάγκο και τα μπράτσα του αμαξίδιου, όταν χρειάζεται κατά μέτωπο προσέγγιση,

β) στις θέσεις των ερμαρίων και των ηλεκτρικών συσκευών να προβλέπονται άνετες κατά μήκος εσοχές για τα πόδια, ύψους $0,20 \text{ m}$. από το δάπεδο και βάθους $0,15 \text{ m}$,

γ) όλες οι εξωτερικές σωληνώσεις να μονώνονται, ιδίως κάτω από το νεροχύτη, προς αποφυγή εγκαυμάτων,

δ) στο κάτω τμήμα των ερμαρίων να προβλέπονται συρόμενα θυρόφυλλα, που δεν εμποδίζουν την κίνηση, καθώς και συρόμενα ράφια με οπές κυκλικές Φ14-20 εκ. ή ελαφρά ελλειπτικές, για τη σταθερή τοποθέτηση σκευών, και περιστρεφόμενα ή συρόμενα ράφια-καλάθια,

ε) όλοι οι πάγκοι εργασίας να βρίσκονται στο ίδιο ύψος με τις εστίες μαγειρέματος για εύκολη μεταφορά των σκευών,

στ) τα ράφια να βρίσκονται σε ύψος μέχρι $1,40 \text{ m}$.

Στις περιπτώσεις στις οποίες στη Σ.Υ.Δ. πρόκειται να διαμείνει έστω και ένα άτομο με αναπηρίες όρασης, πρέπει να προβλέπονται συσκευές με διακόπτες με ενδείξεις ανάγλυφες και με έντονη χρωματική διαφορά.

4. Υπνοδωμάτια

Τα υπνοδωμάτια θα είναι μονόκλινα ή δίκλινα (για την περίπτωση συγκατοίκησης ζευγαριού με αναπηρία ή συγκατοίκησης συγγενών ή ενοίκων ίδιου φύλου με αναπηρία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 παρ. 1 εδ. α, της παρούσης).

Οι ελάχιστες διαστάσεις των υπνοδωματίων είναι:

α) Για τα άτομα με νοητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες, ως ελάχιστες διαστάσεις των υπνοδωματίων ορίζονται: Ελάχιστο Εμβαδόν (m^2)

Ελάχιστο μήκος πλευρών (μ.μ.)

Μονόκλινο $9,00 \text{ m}^2 - 2,80 \text{ μ.}$

Δίκλινο $12,00 \text{ m}^2 - 2,80 \text{ μ.}$

Τα ως άνω μεγέθη (εμβαδά και διαστάσεις) είναι καθαρά και δεν περιλαμβάνουν τα εντοιχισμένα ερμάρια. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν εντοιχισμένα ερμάρια, ο χώρος πρέπει να προσαυξάνεται ανάλογα.

Επιτρέπεται απόκλιση από το ελάχιστο μήκος πλευρών μέχρι και 5% εφόσον εξασφαλίζεται η άνετη διακίνηση των φιλοξενουμένων και ικανοποιητική διάταξη των επίπλων, σε σχέση με τα ερμάρια και τα κουφώματα. Τα υπνοδωμάτια θα πρέπει να διαθέτουν ερμάρια αριθμού αντίστοιχου των ενοίκων που διαμένουν σε αυτά.

Ειδικότερα το δωμάτιο ενοίκου με αυτισμό πρέπει να έχει επένδυση στους τοίχους, από το δάπεδο μέχρι ύψος $1,80 \text{ m}$ με ένα υλικό μαλακό πλαστικό πάχους τουλάχιστον $0,15 \text{ m}$ (τύπου αφρολέξ), το οποίο επενδύεται με μαλακό ύφασμα.

Επίσης, με το ίδιο υλικό επενδύεται και το πίσω μέρος της πόρτας.

β) Για τα άτομα με σοβαρή εγκεφαλική παράλυση και τα άτομα με κινητικές αναπηρίες (χρήστες αμαξίδιου), ως ελάχιστες διαστάσεις των υπνοδωματίων ορίζονται:

Ελάχιστο Εμβαδόν (m^2)

Ελάχιστο μήκος πλευρών (μ.μ.)

Μονόκλινο $12,00 \text{ m}^2 - 3,20 \text{ μ.}$

Δίκλινο $16,00 \text{ m}^2 - 3,20 \text{ μ.}$

Τα ως άνω μεγέθη (εμβαδά και διαστάσεις) είναι καθαρά και δεν περιλαμβάνουν τα εντοιχισμένα ερμάρια. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν εντοιχισμένα ερμάρια, ο χώρος πρέπει να προσαυξάνεται ανάλογα.

Επιτρέπεται απόκλιση από το ελάχιστο μήκος πλευρών μέχρι και 5% εφόσον εξασφαλίζεται η άνετη διακίνηση των φιλοξενουμένων και ικανοποιητική διάταξη των επίπλων, σε σχέση με τα ερμάρια και τα κουφώματα. Τα υπνοδωμάτια θα πρέπει να διαθέτουν ερμάρια αριθμού αντίστοιχου των ενοίκων που διαμένουν σε αυτά.

Επίσης, πρέπει να εξασφαλίζεται ελεύθερος χώρος διαμέτρου 1,50 μ., καθώς και διαδρόμου πλάτους 1,10 μ. και στις τρεις πλευρές του κρεβατιού, ώστε ο χρήστης αμαξίδιου να μπορεί να προσεγγίσει και να στρώσει μόνος του το κρεβάτι του. Σε περίπτωση που σε μία από τις τρεις πλευρές το πλάτος είναι μόνο 80 - 90 εκ., τότε οι άλλες δύο απαιτούν πλάτος 1,20 μ. για να είναι δυνατή η κίνηση του αμαξίδιου (επισημαίνεται ότι το 1,10 μ. επαρκεί για την παράλληλη προσέγγιση του κρεβατιού από αμαξίδιο, το 1,20 μ. απαιτείται εάν ο χρήστης αμαξίδιου χρειάζεται και την βοήθεια άλλου προσώπου, ενώ στην περίπτωση κάθετης προσέγγισης του κρεβατιού απαιτούνται τουλάχιστον 1,40 - 1,50 μ.).

5. Χώροι Υγιεινής

Ο αριθμός και το είδος των χώρων ποικίλουν ανάλογα με τον αριθμό των ενοίκων και καθορίζονται ως εξής:

- Για Σ.Υ.Δ. μέχρι 2 ενοίκων απαιτείται τουλάχιστον ένας χώρος υγιεινής (W.C./ντους ή W.C./λουτρό).

- Για Σ.Υ.Δ. 3-6 ενοίκων απαιτούνται τουλάχιστον δύο χώροι υγιεινής (W.C./ντους ή W.C./λουτρό).

- Για τις Σ.Υ.Δ. 5-9 ατόμων απαιτείται ένας (1) χώρος υγιεινής (W.C./ντους ή W.C./λουτρό) ανά δωμάτιο (μονόκλινο ή δικλινο).

Τοποθετούνται επί πλέον χειρολαβές στην αρμόζουσα θέση στο νιπτήρα, τη λεκάνη και το ντους ή το λουτρό.

Ανεξάρτητα από τον αριθμό των ενοίκων, η ύπαρξη W.C./ντους ΑμεΑ, ελάχιστου εμβαδού 5,00 μ², είναι υποχρεωτική όταν τουλάχιστον ένας από τους ενοίκους της Σ.Υ.Δ. έχει κινητικά προβλήματα. Στην περίπτωση αυτή:

- Για Σ.Υ.Δ. μέχρι 2 ενοίκων ο απαιτούμενος χώρος υγιεινής θα πρέπει να είναι W.C./ντους ΑμεΑ, ελάχιστου εμβαδού 5,00 μ².

- Για Σ.Υ.Δ. 3-6 ενοίκων, ο ένας από τους δύο χώρους υγιεινής να είναι W.C./ντους ΑμεΑ, ελάχιστου εμβαδού 5,00 μ².

- Για τις Σ.Υ.Δ. 5-9 ατόμων, απαιτείται η ύπαρξη W.C./ντους ΑμεΑ, ελάχιστου εμβαδού 5,00 μ², στο δωμάτιο που προορίζεται για ένοικο χρήστη αμαξίδιου.

Οι προδιαγραφές των χώρων υγιεινής W.C./ντους ΑμεΑ έχουν ως εξής:

α) Όσον αφορά τον νιπτήρα, καθρέπτη, λεκάνη, σύστημα κλήσης βοήθειας τελειώματα δαπέδων και εγκατάστασης ντους, πρέπει:

- Ο νιπτήρας να απέχει 0,85 μ. από το δάπεδο για το επάνω μέρος του και 0,70 μ. για το κάτω, ενώ η αποχέτευση του νιπτήρα δεν θα ενοχλεί τα γόνατα του χρήστη αναπτηρικού αμαξίδιου.

- Ο καθρέπτης να τοποθετείται πάνω από το νιπτήρα με ελαφριά κλίση, ενώ το κάτω μέρος του να βρίσκεται σε ύψος 1,00 μ. από το δάπεδο και το επάνω 2,00 μ.

- Η λεκάνη να τοποθετείται μπροστά και δίπλα από μια πλευρά της λεκάνης, ώστε να εξασφαλίζει αρκετό χώρο για μετωπική ή πλάγια προσέγγιση ατόμου σε αμαξίδιο. Το ύψος της λεκάνης πρέπει να είναι 0,45 μ. για να διευκολύνεται η μετακίνηση του χρήστη από το αμαξίδιο στη λεκάνη, ενώ πρέπει να υπάρχει πλάτη ύψους τουλάχιστον 0,30 μ. από την επιφάνεια του καλύμματος. Δίπλα στη λεκάνη πρέπει να αγκυρώνεται μη ολισθηρή σπαστή χειρολαβή μήκους περίπου 0,75 μ. με το επάνω μέρος της σε ύψος 0,70 μ. από το δάπεδο, ενώ η διάμετρος της πρέπει να είναι 30 - 40 χιλ. (1½" περίπου).

- Οι διακόπτες φωτισμού πρέπει να έχουν πλακέτα με μεγάλη επιφάνεια και να τοποθετούνται σε ύψος 0,90 μ. - 1,20 μ. από το δάπεδο.

- Σε όλους τους χώρους υγιεινής πρέπει να προβλέπονται κρεμάστρες σε δύο ύψη, στο 1,20 μ. και 1,80 μ. από το δάπεδο, σε κατάλληλες θέσεις του χώρου.

β) Όσον αφορά την περιοχή του ντους, αυτή διαμορφώνεται συνεπίπεδα με το υπόλοιπο δάπεδο είτε με τη χρήση κεραμικών πλακιδίων μικρών διαστάσεων (5x5 ή 10x10 εκ.), ώστε να είναι δυνατή η διαμόρφωση των απαραίτητων κλίσεων για την απορροή των υδάτων, είτε με την τοποθέτηση ειδικής χωνευτής ντουζιέρας. Γενικά απαγορεύεται η τοποθέτηση κλασικής τυποποιημένης ή χτιστής ντουζιέρας και η κατασκευή οποιουδήποτε χτιστού περιζώματος για τον καθορισμό του χώρου, αφού εμποδίζεται έτσι η πρόσβαση ατόμων με δυσκολία στην κίνηση.

Σε περίπτωση ύπαρξης μπανιέρας, αυτή θα πρέπει να εξοπλιστεί με ειδικές χειρολαβές και ειδικό καθισματάκι. Στο ένα άκρο της πρέπει να κατασκευάζεται πεζούλι μόνιμο στο οποίο θα μεταφέρεται ο χρήστης αμαξίδιου, για να ολισθήσει σιγά σιγά στην μπανιέρα στηριζόμενος στα χέρια του, ή αντίστροφα κατά την έξοδό του από αυτή. Το ύψος του πεζούλιού και της μπανιέρας πρέπει να είναι το ίδιο με αυτό του αναπτηρικού καθίσματος (περίπου 0,50 μ. από το δάπεδο). Ο χώρος υγιεινής θα έχει δάπεδο αντιολισθητικό, θύρα ανοιγόμενη προς τα έξω ή συρόμενη και θα περιλαμβάνει τα είδη και τον αριθμό του εξοπλισμού (λεκάνη, νιπτήρα, χειρολαβές, καθρέπτη κ.λπ.), όπως αυτά ορίζονται από το άρθρο 4 της αριθμ. οικ. 52487/16-11-2001 απόφασης «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ΑμεΑ σε υφιστάμενα κτίρια» (ΦΕΚ 18/τ.Β'/2002). Επίσης, θα επιδιώκεται η κατά το δυνατόν εξασφάλιση των απαραίτητων διαστάσεων για τον ελιγμό των αμαξίδιων των ατόμων με κινητικές αναπηρίες.

6. Πρόσθετοι Χώροι

Στις Σ.Υ.Δ. 5-9 ατόμων πρέπει να υφίστανται επί πλέον και οι ακόλουθοι χώροι:

α. Γραφείο Προσωπικού Υποστήριξης ελάχιστου εμβαδού 10,0 μ² για τις συναντήσεις του Προσωπικού Υποστήριξης, την επικοινωνία και τη συνεργασία με τους γονείς ή δικαιοστικούς συμπαραστάτες των ενοίκων.

β. Κοιτώνας Προσωπικού Υποστήριξης για την ανάπτυξη και τυχόν διανυκτέρευση του Προσωπικού Υποστήριξης της Σ.Υ.Δ.

γ. Ένας χώρος υγιεινής (W.C./ντους ή W.C./λουτρό) ειδικά για το Προσωπικό Υποστήριξης.

Άρθρο 15

Μεταβατικές και Λοιπές Διατάξεις

Προηγούμενες υπουργικές αποφάσεις για την αυτόνομη και υποστηριζόμενη διαβίωση ατόμων με αναπηρία στο μέτρο που αφορούν την προβλεπόμενη στην παρούσα Υποστηριζόμενη Διαβίωση των ατόμων με αναπηρία, καταργούνται.

Υφιστάμενες στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης που ήδη λειτουργούν με νόμιμη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας οφείλουν να προσαρμοστούν στις διατάξεις της παρούσας εντός δύο ετών από τη δημοσίευσή της, με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στα άρθρα 11, 13 και 14 αυτής.

Στους Φορείς, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση της παρούσας έχουν προβεί στην ανέγερση εγκαταστάσεων για την κατασκευή των οποίων έχουν διατεθεί κοινοτικοί πόροι και δεν έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας με εξαίρεση τα οριζόμενα στα άρθρα 11, 13 και 14 αυτής.

Στους Φορείς, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση της παρούσας έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας βάσει του προϋφιστάμενου καθεστώτος και έχουν ήδη αποδεδειγμένα προβεί σε έναρξη εργασιών ανοικοδόμησης της Σ.Υ.Δ., εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας. Οι Φορείς αυτοί δύναται να αιτηθούν και να λάβουν από

την εποπτεύουσα αρχή που χορήγησε την άδεια ίδρυσής τους, έγκριση εξαίρεσής τους από την εφαρμογή των άρθρων 11, 13 και 14, εφόσον υποβάλλουν σχετικό αιτιολογημένο αίτημα εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας.

Οι Φορείς, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση της παρούσας, έχουν λάβει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας βάσει του προϋφιστάμενου καθεστώτος ή άδεια οικοδομής από την αρμόδια υπηρεσία δόμησης, αλλά δεν έχουν ακόμη προβεί σε έναρξη εργασιών ανοικοδόμησης, οφείλουν να εφαρμόσουν πλήρως την παρούσα.

Άρθρο 16

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2018

Οι Αναπληρωτές Υπουργοί

Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ